

folius & potissimum effecit. Multi cum *Libavio* in *Alchym.* opinantur Cinnabarin factitiam vulgarem fuisse ab *Anwaldo* usurpatam; quod autem adhuc ob certas rationes dubium est. Dosis pro uno florenno vendidit.

Speciosa illa Panacea, quæ etiam Sri fixati titulo in *Pharm. Medic. Chymic. Schroderi lib. 3. cap. 15.* reperitur, & ex Srio , Sre & S aliquoties sublimate, &c. confit, Cinnabarinæ naturæ est, atque ideò effectus ejus in nervorum affectibus non contemnitur, & nativâ vel S niali Cinnabari facilè suppletur. Vid. *Pharmac. Dan. Ludovici dissertat. 1. pag. 117.* Hic etiam *pag. 118.* accepit haud ita pridem Panaceam S larem in pilulari forma, manifestè opiatam, & tantillo forsan Cinnabaris nativæ, vel Sri per se fixati S nialisve Sris , (quæ exigua planè quantitas discernere non permittebat,) sociatam; effectum cum Regiis *Pharmacopœia Regia* pilulis suo modo coincidentem. Multa alia possent adhuc adduci medicamenta, quorum basis Cinnabaris nativa est, vel quæ in alium finem hæc ingreditur, nisi temporis ratio ad alia progredi suaderet.

CAPUT XXX.

Vsum Cinnabaris Nativæ correctæ singularem in doloribus mitigandis, contra vigilias, in sistendis fluxionibus, corde roborando, sudore movendo & humoribus expurgandis celebrat.

Sulphur temperatum, & S l S riale correctum possidet Cinnabaris hæc nativa, & ideò humorum, serosorum imprimis acrimoniam demulcet ac,

mitigat, eosque sæpius expellit; humorum affluxum prohibet, sudores movet, doloribus quibuscunque subvenit, & sic quoque vigilias arcet, corroborat. Imò infinitis ferè virtutibus prædita est, sæpeque contrarias etiam exercet operationes.

Sulphur habet hæc temperatum; hinc egregium anodynum est; sulphur namque temperatum demulcet, acrimoniam mitigat, acorem absorbet, dolores figit, capitis doloribus, nervorum irritationi, doloribus quibuscunque subvenit. Cum igitur præ hoc temperato scateat Cinnabaris nativa, nullum certè medicamentum, quod ultra Cinnabarin & opium humorum acrimoniam mitiget, & dolores æque tollat, sub sole reperitur; humorum siquidem acrimoniam mitigat, & consequenter dolores aufert. Per accidens etiam hypnoticum est, & somnum inducit, quamvis eum intentione primariâ non efficiat. Dolores quoscunque figit. Conquiescunt inde dolores dentium, capitis, nervosarumq; partium aliarum; undè in omnibus doloribus gravioribus convenit Cinnabaris nativa, quæ tensionem & vellicationem membranosi generis tollit, acorem & acrimoniam, si qua adest, absorbet, & præcipitat, adeoque his ipsis est convenientissima, v. gr. arthritide, pleuritide, calculo, &c. In Cinnabari nativa latet præ anodynum eximium; undè de ea effectus innumeri videntur notabiles.

Ob præ hoc temperatum etiam Cinnabaris nativa, humorum imprimis serosorum acrimoniam corrigit, eorundem effervescentiam cœrcet, affluxum remoratur, eccentricitatem & διαχυον disaggregationem prohibet, impetum cœrcet, volatilitatem & citatum gradum figit, verbo, ad naturalem

statum quàm optimè perducit, & ad sanguinis laudabilis productionem, & motu imprimis peccantis correctionem, legitimè usurpata valet. In omnibus sanè fluxionibus, tum sanguinis, in hæmorrhagiis, & seri, in defluxionibus catarrhalibus aliisque excretionibus, vel sponte suâ, & à natura institutis vel ab arte factis, usus ejus celebris est.

Cor confortat Cinnabaris nativa, vinculum seri & sanguinis firmando quasi, concentrando leniter & colligendo. Compertum enim est experientiâ Practicorum, in spirituum vitalium & sanguinis resolutione convenientissimè dari Cinnabarin nativam, sed non sæpius, & parcâ refractâque dosi, ut hoc modo ulterior spirituum & sanguinis dissolutio impediatur.

Undè hoc in casu laudatissimus est pulvis absorbens dictus, ex Θ -lo σ tis cum J nio diaphoretico, vel in mulieribus ex bezoartico Z li, conchis, corallis, oculis S , ebore præp. Cinnabari nativa & laudano opiato compositus, additâ guttulâ unâ vel alterâ olei caryophyllorum. Effectus indè videntur admirandi in syncopticis, hysteris & aliis. Misceri potest hæc Cinnabaris mineralis rectificata vel cum spirituosis analepticis, ut confectione alkermes, ut & hæc ratione dissolutio prohibeatur, & materia suppeditetur spiritib. vel cum terreis absorbentib. & solventibus, ut & hoc modo sanguinis consistencia respiciatur. Præterea, si calidum nostrum innatum de f re & Q rio participat, & à Cinnabari nativa huic aliqua energia accedere potest, nobis statuere licet, nullum dari calidum innatum, nullum humidum primigenium, quàm f ur & Q rium sanguinis, quorum activitas calorem & vitam conservat, dissolutio frigus obitumque infert.

Sudorem movet Cinnabaris nativa. Non adeò verò diaphoretica est, nisi accessoriis aucta sit, & ægri dispositio consentiat; facilius tamen sudorem promovet Cinnabaris Æniata. In nativa vis sudorifera est exaltans saltem, vis item attemperans, aut præcipitans, aut absorbens feri acrimoniam; hinc à colore nostro non omninò resolvitur, sed eodem colore, eodem sapore, & integrâ substantiâ excernitur. Absorbet potissimum illa, & quod serum ligat, & fixius reddit, resolvit; insigniter enim humorum serosorum fermentationem præcipitat, διαχρόσιν prohibet, & insensibilem transpirationem liberam sui que juris reddit. Deinde Θ l ejus Ψ riale cum Φ re intimè combinatum, quandoque purgat, quandoque sudores efficit. Et tùm Φ ur ejus resolubile humores figit, quod tenuius superest, à Θ le Ψ riali propulsum, per cutim exspirat, ut etiam hâc ratione fixationem humorum meditetur Cinnabaris nativa. Addimus, quod natura hujusmodi Cinnabaris nativæ vi confortativâ refocillata, excretiones per sudores moliatur, & quod somnus ipse omnes fluxiones sistat excepto sudore. Neque tamen solus somnus ad sudoris productionem sufficit, cum & vigilantes ex opio sudare queant, & in somno non semper fiat sudor, nisi corporis repletione præsentè, ut testatur *Hippocrates* sect. 4. aph. 41. Cautè verò & parcè in sudore proliciendo Cinnabaris nativa est exhibenda; si enim sola, nec aliis mixta, sæpè, ac in majori, quàm decet, dosi offeratur, maximè resolvit sanguinem, seu sanguinis compagem, laxam nimis reddit, ut quasi dispereant, & diffluant spiritus; hinc etiam in omnibus morbis fluidis sudoribusque quasi colliquativis & ichore-scente sanguine ea cautè usurpanda venit.

Salivationem uti Cinnabaris hæc nativa excitat, ita & quandoque purgat. Et ideò commodè purgantibus pulveribus radicum gialappæ, mechoacannæ aliifve, imò etiam pilulis misceri potest debità proportione, ad grana nimirum iv. v. vj. pro una dosi, ut simul fluxiles reddat humores evacuandos, flatusque & tormina à pharmaco cathartico excitata paululum cohibeat. Undè in omnibus illis affectibus, in quibus usus ejus alias proficius est, & purgativè nonnunquam requiritur, purgantibus misceri potest, v. gr. in arthritide vaga scorbutica, in colicis, epilepticis & hystericis affectibus, in scabie, &c. vel in forma pulveris, vel pilulari.

Dedit eandem aliquando Excell. *Georg. Wolffg. Wedelius de Medicam. facult. lib. 2. sect. 1. cap. 6.* anui ad \mathfrak{B} . pro dosi, quæ laboravit susurris aurium cum dolore capitis & vertigine, indè verò fortiter purgata retulit quasi de purgante assumpto, quàm benè id operatum fuerit, & morbum omnem sustulerit. Hanc purgandi vim fecit in ea Θ l \mathfrak{G} riale \mathfrak{F} reum, quod in illa latere conjicimus ex eo: si nempe Cinnabaris nativa pulverisata simplici aquâ elutriatur, illa ipsa aqua, quamvis diutius super Cinnabarin stet, non facilè corrumpitur, quin per aliquot mensium spatium asservata videtur incorrupta. Sic & acidulæ artificiales, seu Clyffus \mathfrak{G} ni \mathfrak{F} ratus alvum ducit, & simul, ut & ipsæ acidulæ naturales, urinam pellit; hinc potui febricitantium inditus hic clyffus alvum apertam tenet, ut hoc modo & largior paulò assumptus iisdem non noceat: imò & per se datus alvum satis conspicuè purgat. Sic etiam Θ tro \mathfrak{G} niato & Arcano duplicato *Mynsichti* ægri purgantur non aliter, ac si purgans assumpsissent, ob detersionem & stimulationem salinam.

Cum

Cum verò Cinnabaris nativa ꝛ le Ꝓriali ꝑꝛeo
redundet, hîncque vim habeat laxativam, in sym-
ptomaticis quibuscunq̄ue alvi fluoribus non sem-
per prodest.

C A P U T XXXI.

*Cinnabaris Mineralis preparata usum in adfec-
tibus supremi ventris, capitis & cerebri
scilicet, eruit.*

CEphalicum maximè medicamentum audit
Cinnabaris mineralis, omnibusque ferè capi-
tis atque cerebri affectibus strenuè se opponit.

Membranas namque ac nervos respicit, eorum-
que irritationem, tensionem, quod de membranis
potissimum valet) ac vellicationem tollit. Præstat
autem hæc humores serosos & acres invertendo,
demulcendo, eorumque acrimoniam absorbendo;
& hînc in doloribus capitis, vertigine, pavoribus,
epilepsia, apoplexia, paralyfi caro, motibus con-
vulsivis, &c. ubi peccat acidum, austerum, acer-
bum, ponticum profunt aperientia & absorbentia
cephalica, Cinnabrina imprimis quæ sanguinem
reddunt fluxilem, & ob hanc ipsam vim latissimè
patent, & in affectibus articulorum, doloribus qui-
busvis, calculi, articulorum, ischii, uteri, conve-
niunt. *Georg. Wolffg. Wedelius de Medicam. fa-
cult. lib. 1. sect. 2. cap. 3. & sect. 3. cap. 1.*

Pulverem hunc specificum adversus epilepsiam,
vertiginem & apoplexiam describit *Joseph. Querce-
tamus tetr. graviss. capit. adfect. cap. 33.* R. Cin-
nabar. mineral. splendent. ℥ß. In alcool teratur su-

per